

Zichtbare conservering van archeologische vondst op het Kasteelplein te problematisch Middeleeuws begijnenpad verdwijnt onder laag zand

Van onze verslaggever
Breda - Het middeleeuwse begijnenpad dat vorige maand in het Bredase Kasteelplein werd blootgelegd, verdwijnt binnen enkele weken onder een laag geel zand. De gemeentelijke archeologische dienst zal niet ijveren voor het zichtbaar conserveren van het opmerkelijk gaaf gebleven, 14e eeuwse straatje.

Herbestrating is niet tegen te houden. Open laten liggen van één of meer onderzoekslocaties is problematisch. Afdekken met glas of transparante kunststof is te begroetelijk. Dat verklaart archeologe F. de Roode desgevraagd.

Bij haar dienst en bij de redactie van De Stem zijn de afgelopen weken veel reacties binnengekomen van Bredanaars - alsook van passanten van buiten de stad - die pleiten voor zichtbare conservering van het middeleeuwse straatje. Temeer omdat twee jaar geleden, bij opgravingen enkele tientallen meters verderop, ook een dergelijk straatje tevoorschijn is gekomen. Ook toen ging al een sterke roep om zichtbare conservering op. Die mondde zelfs uit in actie. Toen de drie, door de stadarcheoloog geopende ontwerp-plannen te duur uitpaktten en de gemeente besloot

• Het op het Bredase Kasteelplein gevonden straatje uit de veertiende eeuw zal binnen een paar weken niet meer zichtbaar zijn. Conservering is vooral te duur.
FOTO DE STEM/JOHAN VAN GURP

de kuilen dicht te gooien, sprongen drie raadsleden van de Parel van het Zuiden - overigens tevergeefs - voor de graafmachine. Daar hebben de gemeentelijk archeologen, maar ook de ludiek actievoerende politici hun lesje van geleerd. Beide partijen laten desgevraagd weten ditmaal geen pogingen tot zichtbare conservering in het werk te zullen stellen. „Vergis je niet,” aldus mevrouw De Roode. „Je praat over meer dan ettelijke tonnen. Dat heeft ons vorige onderzoek wel duidelijk gemaakt. Daarbij komt dat

we de geplande reconstructie van het Kasteelplein ook niet kunnen doorkruisen. En verkijs je trouwens niet op het vandalisme. Met een laag zand erover blijven onze vondsten tenminste zeker intact, da's ook een hele geruststelling.” Het begijnenstraatje dat deze weken velen in verrukking brengt, maakt dus weinig kans op zichtbaar voortbestaan. Het 'nieuwe' straatje - dat aanzienlijk groter én gaver is dan de vorige vondst - is deze zomer op een diepte van iets meer dan een meter tevoorschijn gekomen bij

het bodemonderzoek tussen de Kasteelgrachtmuur en de park-entree. Het straatje en een zijpad lopen tussen diverse funderingsresten en kelders van woonhuizen door. Het zijn alle overblijfselen van de oorspronkelijke 13e eeuwse begijnhof, dat in 1534 naar de huidige plaats moest 'opgeschuiven', toen Graaf Hendrik III van Nassau het Kasteel van Breda fors uitbreidde.

In september '94 kwamen grote delen van het oorspronkelijke hofje, inclusief de resten van liefst drie kerken, bloot te liggen bij opgravingen in het naastgelegen Valkenberg. De huidige opgraving is een gepland vervolg op de onverwachte vondsten van precies twee jaar geleden.

Destijds legden de archeologen het koorfundament van de begijnenkapel grotendeels bloot, nu is het resterende deel van de funderingen van het koor tevoorschijn gekomen, evenals die van het complete schip. De grondplaat van het kerkje blijkt nu een lengte van ruim twintig meter bij een breedte van vijf à zes meter te hebben.

Het aangetroffen straatje leidde naar een hoofdgebouw of een huis, waarvan de onderzoekers de precieze functie nog niet hebben kunnen vaststellen. Het zijpad sloeg af naar de begraafplaats rond het godshuisje. De menselijke resten - van ruim honderd vrouwen en enkele

baby's - die hier de afgelopen weken zijn opgegraven, liggen inmiddels bij de rijksuniversiteit in Leiden. Patholoog-anatoom dr. George Maat - bekend van zijn recente onderzoek naar het vermeende gebeente van graaf Floris IV van Holland - zal de Bredase skeletten daar in het najaar bestuderen. „Dergelijk onderzoek levert veel waardevolle gegevens op over de toenmalige bevolkingsopbouw en levensomstandigheden,” aldus De Roode. De oudheidkundige wil na enige aandrang best erkennen dat ze 'persoonlijk wel gecharmeerd is van het idee voor een soort archeologische openlucht-hoek' op deze plaats in de binnenstad. De Roode: „Je zou er een leuke publiekstrekker op de route tussen station naar stadscentrum van kunnen maken. En als archeoloog zou je zeker veel eer hebben van je werk.” Maar pragmatisme en realiteitsbesef geven toch de doorslag. „Archeologie is ook niet alleen maar blootleggen. Het is tevens vastleggen voor latere generaties. Wat dat aangaat, is ons werk hier niet voor niets, al wordt het binnenkort weer aan het oog onttrokken. De gegevens die we hier verzamelen, worden op tal van manieren verwerkt. Het grote publiek kan daar nog veel van terugzien, bijvoorbeeld in de vele tentoonstellingen die we samen met het Breda's Museum zullen opzetten.”